

om nedbrydning af retten til kollektiv velfærd på linje med de angreb, vi allerede har set på kontanthjælp og dagpenge.

Kl. 14.20

Hvad er det, man siger i rapporterne fra bl.a. Velfærdskommissionen? Man siger, at efterlønnen er for dyr. Det siges, at efterlønnen koster 24 mia. kr. om året, men det er måske nok en lidt avanceret måde at lukke øjnene for virkeligheden på. Undersøgelser har vist, at af de mennesker, der går på efterløn, ville op mod 40-50 pct. være berettigede til førtidspension. 30 pct. går direkte fra arbejdsløshed til efterløn, og flere ældre på arbejdsmarkedet ville skubbe andre aldersklasser ud. Samtidig betyder modregningsreglerne for en del efterlønsmodtagere, at efterlønnen i virkeligheden ikke koster noget.

Efterlønnen går til andre end dem, den var tiltænkt, bliver der også sagt i kommissionens rapport. Nu kan man jo sætte spørgsmålstejn ved, hvem den var tiltænkt, men lad mig slå fast, at det store flertal af efterlønsmodtagere kommer fra traditionelle LO-områder og f.eks. kun 2,7 pct. fra AC-området. Når der er en mindre stigning blandt grupper som skolelærere og socialrådgivere, afspejler det nok mest af alt et arbejdsmarked, hvor nedslidningen breder sig til nye grupper.

Lad mig slå fast, at efterlønnen er en god ordning og et godt tilbud til dem, der har behov for at trække sig tidligere tilbage fra arbejdsmarkedet end pensionsalderen. Men det betyder jo ikke, at der ikke er brug for forbedringer. Under valgkampen blev der slynget mange løfter ud i luften, og et af de mere håndfaste var en håndsrækning til de efterlønsmodtagere, som stadig kan og vil yde en mindre arbejdsindsats.

Hr. Mogens Lykketoft startede med at sige, at efterlønsmodtagere skal have ret til at tjene op til 30.000 kr. uden modregning, og for at det ikke skulle være løgn, fulgte statsministeren op med at sige, at de 30.000 kr. var man da uden videre parat til at overveje.

Kan vi tage valgløfterne alvorligt, er der altså et flertal i Folketinget for en forbedring af efterlønsordningen, og jeg vil derfor på vegne af Enhedslisten og SF fremsætte følgende:

Forslag til vedtagelse

»Folketinget opfordrer regeringen til at åbne for handlinger med Folketingets partier om efterlønsordningen med henblik på at fremsætte for-

slag om at gøre det muligt for efterlønsmodtagere at tjene op til 30.000 kr. årligt uden modregning i efterlønnen.«

(Forslag til vedtagelse nr. V 4).

Formanden:

Der er nu fremsat følgende forslag til vedtagelse: (*Se foran*). Dette forslag indgår herefter i forhandlingen.

(Kort bemærkning).

Svend Auken (S):

Jeg er meget enig i meget af det, ordføreren sagde, men når jeg gerne vil stille ordføreren et spørgsmål, er det for at få hans vurdering af de politiske omstændigheder, dengang vi indførte efterlønnen. Måske ved ordføreren, at jeg var arbejdsminister på det tidspunkt, og jeg er meget stolt af, at vi lavede den ordning.

Jeg er meget enig i det meste af det, ordføreren sagde om de gode virkninger af ordningen, også i det konkrete forslag, der var indeholdt i hans bemærkninger. Jeg synes også, det er fint, at man stiller forespørgslen her i dag. Men synes ordføreren ikke, det på den baggrund ville være rigtigt, hvis netop Enhedslisten i dag sagde, at det var forkert, at venstrefløjen i sin tid ikke ville støtte efterlønsordningens gennemførelse?

Jeg husker slagsmålet i sin tid. Vi måtte gennemføre efterlønsordningen sammen med partiet Venstre, bl.a. fordi venstrefløjen i Folketinget dengang ikke ville støtte efterlønsordningen. Vi har alle sammen lov til at være lidt selvkritiske en gang imellem, og jeg vil bare give ordføreren en mulighed for også at være det.

(Kort bemærkning).

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Jeg behøver ikke være decideret selvkritisk, da jeg ikke var bare i nærheden af Folketinget på daværende tidspunkt.

Jeg kender ikke de nøjere omstændigheder og ved heller ikke, hvorfor man gjorde det. Men jeg vil sige, at sådan som efterlønsordningen ser ud i dag, ville jeg nok også have stemt for den i 1980'erne. Det er der ingen tvivl om, for efterlønsordningen havde jo den store fordel, som argumentet også var dengang, at den skabte plads til, at unge kunne komme ind på arbejdsmarkedet. I dag siger nogle, at der ikke er nogen arbejdsløshed, men det er jo ikke rigtigt. Der står faktisk stadig ca. 800.000 mennesker på kanten af arbejdsmarkedet som arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister osv.